

ที่ นร ๐๐๑๗.๒/ว ๓๐๕๐

ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส
ถนนศูนย์ราชการ นร ๙๖๐๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ,นายอำเภอทุกอำเภอ,ผู้บริหารหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง,
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส,นายกเทศมนตรีเมืองนราธิวาส,นายกเทศมนตรีเมืองสุไหงโก-ลก
และนายกเทศมนตรีเมืองตากใบ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง สรช.ช่วยทีครับ
  ๒. บทความเรื่อง เงินร้อยล้าน ขอตรวจสอบหน่อย
  ๓. บทความเรื่อง ผ่านมา ก็ได้อดร้อนมาก
  ๔. บทความเรื่อง เปเลี่ยนประทูใหม่เลย!
  ๕. บทความเรื่อง ห้องถินขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

ด้วย กระทรวงมหาดไทยขอความร่วมมือจังหวัดเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เนื่องจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ.๒๕๔๐ ซึ่งประกอบด้วย สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และสรุปข้อหารือของ
คณะกรรมการตอข้อหาเรื่องตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๕ บทความ
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๕

ในการนี้ เพื่อให้การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ.๒๕๔๐ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย จังหวัดจึงขอให้ท่านเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวให้บุคลากรและประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

อนึ่ง สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาสให้แจ้งองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในกำกับดูแลทราบด้วย ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ www.narathiwat.go.th
หัวข้อ “ผลงานวิจัย/บทความ”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

๙๘

(นางพาติเมะ สะติyanu)

นางผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

สำนักงานจังหวัดนราธิวาส

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๗๓๖๒๔ ๒๖๓๘

E-mail: nara00๑๗.๒@moi.go.th

วีระเชษฐ์ จารยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

สชร. ช่วยทีครับ

ถ้าเราได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้าง ที่นี่จากเสียงดังแล้ว ยังสร้างติดกับเรา ต่อไปจะเดือดร้อนมากขึ้นใหม่ พอกดเรื่องการขออนุญาตก็ไม่ให้ เรามีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารนั้นหรือไม่

นายโตมีหนังสือถึงสำนักงานเขตทวีวัฒนา ขอถ่ายเอกสารสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ แวา ๆ บรมราชชนนี เนื่องจากได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างในพื้นที่ข้างเคียงกับบ้านของตนเอง ต่อมาก็ถ่ายเอกสารเขตทวีวัฒนาได้ให้เฉพาะสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แต่ปฏิเสธการเปิดเผยในส่วนของแบบแปลนการก่อสร้างอาคารด้วยเหตุผลว่า บริษัท สร้างดี มีหนังสือคัดค้านไม่อนุญาตให้เปิดเผย นายโตมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานเขตทวีวัฒนามีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เนื่องจากนายโตมีมีส่วนเกี่ยวข้องใด ๆ กับแบบแปลนการก่อสร้างประกอบกับบริษัท สร้างดี มีหนังสือคัดค้านการเปิดเผยรายละเอียดแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารใบอนุญาตก่อสร้างอาคารบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ สำนักงานเขตทวีวัฒนาได้เปิดเผยและให้สำเนาใบอนุญาตก่อสร้างบนพื้นที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๓๔๕ เป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องยื่นประกอบการขอรับอนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔ แต่ต่อไปยังได ประกอบกับการขอข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น สองบรรทัดต่อไปนี้ขึ้นได้ ๓ เส้นครับ ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ยอมมีสิทธิเข้าตรวจสอบ ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ และเมื่อนายโตเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนซึ่งเป็นผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าวที่อยู่ติดกับบ้านของตนเอง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ป้องกันได้เสียของตน และข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาอนุญาตให้บุคคลก่อสร้างอาคารตามอำนาจหน้าที่ ข้อมูลข่าวสารนี้ จึงเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตทวีวัฒนา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้นายโต

ขอให้หน่วยงานของรัฐใช้เรื่องนี้เป็นแนวทางในการพิจารณา หากได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารแบบนี้ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๗ ๔๖๗๘
๘๘๘๘๐๔๙๙๙๙ (สค ๑๓๓/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

วีระเชษฐ์ จารยาภูต

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เงินร้อยล้าน ขอตรวจสอบหน่อย

เรื่องนี้ผู้ประกอบการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อต้องการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการพิจารณาจัดจ้างของหน่วยงาน ที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายบริษัท เขาจะขอเอกสารได้ทุกอย่างหรือไม่

นายสาระ หันส่วนผู้จัดการบริษัท งานดี ได้มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ขอข้อมูลข่าวสารการจ้างก่อสร้างอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการ พร้อมครุภัณฑ์ประกอบอาคาร ๑ หลัง ในวงเงิน ๑๘๗,๓๒๐,๓๕๔ บาท ที่ออกแบบโดยบริษัท งานเร็ว จำนวน ๓ รายการ ได้แก่ ๑) เอกสารราคาค่าออกแบบ ทั้ง ๔ บริษัท ที่เสนอราคา ๒) สัญญาจ้างออกแบบอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการระหว่างมหาวิทยาลัย กับบริษัท งานเร็ว ๓) รายงานการประชุมคณะกรรมการติดตามการจ้าง ที่ระบุข้อความให้ขยายเวลาสัญญา ก่อสร้างให้กับห้างหุ้นส่วนของนายสาระเป็นเวลา ๒๗๕ วัน แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาแจ้งปฏิเสธการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๑) (๓) (๔) และ (๕) นายสาระจึงมีหนังสืออุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีหนังสือส่งข้อมูลไป ประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารตาม มาตรา ๑๕ (๑) และ (๕) ส่วนรายการที่ ๓ รายงานการประชุมที่ระบุข้อความให้ขยายเวลาสัญญา ก่อสร้าง เป็นเวลา ๒๗๕ วัน มหาวิทยาลัยฯ แจ้งว่าไม่มีเอกสาร จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ หากนายสาระไม่ซื้อ ก็ใช้ สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ คณะกรรมการจึงพิจารณาเฉพาะรายการที่ ๑ และ ๒

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ที่อาจมีคำสั่งให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงาน ข้อมูลข่าวสารตามคำขอนี้เปิดเผยได้ โดยอาจใช้คุลพินิจกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยอาจรุกล้ำสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารรายการที่ ๑ และ ๒ ราคาค่าออกแบบ ทั้ง ๔ บริษัท ที่เสนอราคา และสัญญาจ้างออกแบบอาคารเรียนรวมและปฏิบัติการระหว่างมหาวิทยาลัย กับบริษัท งานเร็ว พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องตามที่นายสาระมีคำขอ ส่วนรายการที่ ๓ เมื่อเอกสารไม่มีก็ให้ ยกอุทธรณ์

เป็นเรื่องจัดซื้อจัดจ้างเท่านั้นเองครับ แต่เมื่อมีวงเงินสูงจึงต้องยิ่งแสดงความโปร่งใสให้มากขึ้นอีก ทุกขั้นตอน มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๔๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๖๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

วีระเชษฐ์ จารยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เพามาก ก็เดือดร้อนมาก

ชาวบ้านเข้าสังสัยครับว่า มีการเพิ่มพื้นที่บ่อขยายเพิ่มขึ้นจากเดิม บริษัทกำจัดขยะก็มีเพิ่มขึ้น ได้ขออนุญาตหรือไม่ เแล้วจะอยู่กันอย่างไร จึงข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ครับ

นายนิลเมืองสือถึงองค์กรบริหารส่วนตำบลอุทัย ขอสำเนาเอกสารการอนุญาตประกอบกิจการของบริษัทกำจัดขยะมูลฝอย จำนวน ๒ รายการ คือ ๑) สำเนาเอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท ส่อง ๒) สำเนาการออกใบอนุญาตประกอบกิจการของบริษัทกำจัดขยะมูลฝอยของบริษัท หนึ่ง และบริษัท ส่อง แต่องค์กรบริหารส่วนตำบลอุทัย มีหนังสือแจ้งเปิดเผยแพร่รายการที่ ๒ คือใบอนุญาตประกอบกิจการของทั้ง ๒ บริษัท แต่ปฏิเสธการเปิดเผยแพร่เอกสารประกอบคำร้องขอใบอนุญาตรับกำจัดขยะมูลฝอยด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๕) คือจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร นายนิลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร องค์กรบริหารส่วนตำบลอุทัย มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า เดิมมีบ่อขยายเพียงบ่อเดียวต่อมาขยายกิจการให้เอกสาร ๒ บริษัท คือ บริษัท หนึ่ง และบริษัท ส่อง จึงมีการแยกบ่อขยายออกเป็นสองบ่อและต่อใบอนุญาตให้จนถึงปัจจุบัน โดยเอกสารที่อยู่กับองค์กรบริหารส่วนตำบลอุทัย ณ ปัจจุบัน มีเฉพาะเอกสารประกอบคำร้องการขอต่อใบอนุญาตประกอบกิจการ ส่วนใบคำร้องขออนุญาตฯ ในครั้งแรก เอกสารบางส่วนเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อได้รับคำขอเอกสารประกอบคำร้องขอใบอนุญาตรับกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากเปิดเผยแพร่จะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท ส่อง เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่ข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ให้ปกปิดไว้ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ สำเนาใบอนุญาตประกอบกิจการกำจัดขยะมูลฝอยของทั้ง ๒ บริษัท หน่วยงานได้เปิดเผยให้แล้ว ส่วนใบคำร้องขออนุญาตดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยครั้งแรกที่แจ้งว่าถูกน้ำท่วม ก็ไม่ใช่การปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หากนายนิลไม่เชื่อว่าเอกสารถูกน้ำท่วมจริง ก็ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ จึงวินิจฉัยให้องค์กรบริหารส่วนตำบลอุทัย เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ สำเนาเอกสารการขอใบอนุญาตของบริษัท หนึ่ง และบริษัท ส่อง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายนิล โดยให้ปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ลายมือชื่อ หมายเลขอรหัสฯ ที่อยู่ (ที่ สค ๑๖๔/๒๕๖๒)

หลายท่านที่ได้อ่านเรื่องนี้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ท่านก็เป็นประชาชนคนหนึ่งเหมือนกันสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อดูแลชุมชนของตัวเองได้เช่นเดียวกันครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๗ ๔๖๗๙ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๖๔/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

วีระเชษฐ์ จารยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เปลี่ยนประตุใหม่เตօะ !

เรื่องนี้จะเล่าให้ฟังครับ เป็นเรื่องของเพื่อนบ้านกระทรวงที่กันในชีวิตประจำวัน แล้วก็ไปใช้สิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิ์แค่ไหน ไปดูกัน

นายมือหนักมีหนังสือ ๒ ฉบับถึงเทศบาลเมืองอรัญประเทศ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนว่าบ้านของนายมือหนักเปิดประตูเสียงดังในเวลากลางคืนสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้ร้องเรียน จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ๑) หนังสือร้องเรียนของผู้กล่าวหาพร้อมพยานหลักฐาน ๒) รายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน เทศบาลมีหนังสือตอบว่า หนังสือร้องเรียนในรายการที่ ๑ เปิดเผยให้ แต่ปกปิดข้อความที่ทำให้ทราบตัวผู้ร้องเรียน และเนื่องจากหนังสือร้องเรียนเขียนด้วยลายมือแบบบ้าน ๆ ถ้าได้เห็นก็อาจรู้ได้ว่าเป็นใคร จึงพิมพ์ขึ้นใหม่แทนการถ่ายเอกสาร ส่วนรายการที่ ๒ เปิดเผยให้เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยปกปิดข้อความที่ทราบว่าเป็นใคร นายมือหนักจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองอรัญประเทศได้ส่งเอกสารที่ปฏิเสธและชี้แจงเหตุผลสรุปว่า หากเปิดเผยหนังสือร้องเรียนแล้ว จะเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน หรือรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕) จึงให้ปกปิดข้อหื่อข้อความ ส่วนหนังสือร้องเรียนที่เป็นการเขียนด้วยลายมือก็ได้คัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่ายเอกสาร ส่วนรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วย จึงเปิดเผยให้เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปกปิดข้อความที่ทำให้รู้ตัวคนได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลตามคำขอ มี ๒ รายการ คือหนังสือร้องเรียนของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และบันทึกข้อความ งานรักษาความสงบ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อน เทศบาลเมืองอรัญประเทศชี้แจงว่าได้เปิดเผยหนังสือร้องเรียนให้ทราบแล้ว โดยคัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่ายเอกสาร และรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียนได้เปิดเผยแล้วเช่นกัน โดยปกปิดข้อ นามสกุล และที่อยู่ ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ประชาชนแจ้งข้อมูลการกระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงเป็นการร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐตรวจสอบว่ากระทำความผิดจริงหรือไม่ การเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนอาจจะทำให้ต่อไปมีใครกล้าให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ เพราะเกรงว่าจะได้รับอันตราย อาจมีผลพวงให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพฯ ประกอบกับการร้องเรียนไม่เป็นการกลั่นแกล้งผู้ถูกร้องเรียน การที่เทศบาลเมืองอรัญประเทศเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน ก็เพียงพอที่นายมือหนักจะตรวจสอบเรื่องที่ถูกร้องเรียนได้แล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสังเกตให้ครับว่า นอกจากราบปิดข้อ นามสกุล ที่อยู่แล้ว การได้เห็นลายมือแล้วรู้ว่าเป็นใคร ก็ต้องใช้วิธีพิมพ์ขึ้นใหม่ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หารือไปได้นะครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๗๓/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ห้องถินขอข้อมูลจากธนาคารได้ไหม

หน่วยงานของรัฐให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากรไปแล้ว แต่อยู่ ๆ ก็ไม่ไปทำงานหายไปพร้อมเงิน และผู้ค้าประกัน ก็เลยไปตามหาหลักฐานที่ธนาคาร ธนาคารจะเปิดเผยข้อมูลให้ได้หรือไม่

นางสาวพอจิตเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ องค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่ง ได้ทำสัญญา กับ องค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่ง เพื่อรับทุนการศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และได้เบิกจ่ายเงิน ค่าธรรมเนียมการศึกษาไปแล้ว ๓ งวด เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมา นางสาวพอจิตไม่ไปปฏิบัติงานและขาดงาน ติดต่อกันเกินกว่าเจ็ดวัน หน่วยงานจึงมีคำสั่งไล่ออกจากราชการ และฟ้องดำเนินคดีกับนางสาวพอจิตและนายพอใจ ให้ร่วมกันชดใช้เงินทุนและเบี้ยปรับ ซึ่งศาลปกครองอุบลราชธานีมีคำพิพากษาแล้ว ให้ร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน องค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่ง จึงมีหนังสือถึงธนาคารกรุงไทย เพื่อขอข้อมูลข่าวสารบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ ตามคำพิพากษาของทั้งสองคน เพื่อใช้เป็นหลักฐานบังคับคดีต่อไป แต่ธนาคารกรุงไทยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วย เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของลูกค้าห้ามเปิดเผย เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล ประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติความรับผิดให้พนักงานต้องรับโทษทางอาญาด้วย และธนาคารอาจถูกห้องเรียนหรือฟ้องดำเนินคดีได้ องค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่งจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารกรุงไทย มีหนังสือส่งเอกสารบัญชีเงินฝากของนางสาวพอจิตและนายพอใจ ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธเช่นเดียวกับที่แจ้งองค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่งไปแล้ว

ก่อนจะไปถึงตัวข้อมูลข่าวสาร คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีประเด็นต้อง พิจารณา ก่อนว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่ง เป็นผู้ทรงสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ ? เห็นว่า ในหมวด ๓ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ทรงสิทธิ์หมายถึง เฉพาะปัจเจกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าถึงได้ โดยสอดคลาย ประกอบกับเหตุผลการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อเปิดโอกาสให้สิทธิ์แก่ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิ์ข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกัน แต่อาศัยแบบแผนและธรรมเนียมของราชการหรือที่มีกฎหมายกำหนด ดังนั้น เมื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลรุ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณาได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ ไม่พิจารณา และจำหน่ายออกจากราบบอุทธรณ์

สังเกตวินิจฉัยคิดว่า คำสั่ง หมายถึง ไม่มีสิทธิ์รับไว้พิจารณา แต่ถ้าเป็น คำวินิจฉัย หมายถึงรับไว้ พิจารณาและอัยดเอกสาร แล้วมีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย หรือไม่ต้องเปิดเผย มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หารือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๙๖๗๘ www.oic.go.th

(คำสั่ง ที่ สค ๙/๒๕๖๒)

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สมช. นครรับ”